

Proto se mu všickni z daleka vyhýbali a proklínali jej rovněž jako měli k mladému hraběti Bohumilovi upřímnou lásku a hlubokou úctu.

Pročež se již nemohli ani dočkatí té šťastné chvíle, až se stane mladý hrabě Bohumil plnoletým, a v naději na lepší budoucnost snášeli trpělivě veškeré příkoří, které jim Narazin činil. —

Dne 20. září 1859, tedy za dvě leta po smrti hraběte Dimitria, měla býti jeho závěť otevřena.

V tento den vidíme hraběnku Helenu v nádherném saloně.

Tato dáma, které jest asi 40—45 let, sedí u jednoho z vysokých obloukovitých oken a dívá se do parku a dále na pole a luka, která se za ním rozprostírají.

Zdá se, že má své myšlenky někde daleko od místa, kde se právě nachází, neboť si Narazina ani nevšímá, jenž byl na jedné pohovce se uvelebil.

Narazinovo sivé oko, jež dodává jeho obličejí odporného výrazu, jest stále upřeno na hraběnku, která jest k němu jen jednou stranou obrácena, i zdá se, jako by se na ni nemohl ani dost vynadívati a jako by mu dělal pohled na její statnou a půvabnou postavu zvláštní rozkoš, neboť se sám pro sebe spokojeně usmíval.

Již několikrát udělal naschval nějaký šramot, aby na sebe obrátil její pozornost, ale hraběnka se naň jen na okamžik po straně ohledla a zabrala se zase do svých myšlenek zabrala.

“Zdali pak víte, paní hraběnko, co si nyní myslím?” jal se konečně Narazin slova.

Hraběnka naň pohledla, jako by chtěla říci, že to nemůže vědět.

“Já si myslím,” mluvil Narazin dále, “že jste nejspanilejší dáma z celé Polsky.”

Hraběnka naň mrštila hněvivým pohledem a pravila:

“Řeknete-li ještě jedno takové slovo, přeruším v okamžení tu rozmluvu, o kterouž jste tak snažně žádal.”

“To by snad mohlo míti špatné následky,” podotkl Narazin hrozivým tónem.

Hraběnka naň pohledla s opovržením a zvolala:

“Ano, já jsem zapomněla, že byla dnes ta závěť otevřena, která vás opětně za našeho pána ustanovuje.”

“Ano, tak jest,” usmál se Narazin s hrdým sebevědomím. “Pan hrabě Dimitri mne ustanovil za ředitele zdejšího i všech ostatních statků — a dal mi za úlohu, abych bděl nad blahem a zdarem tohoto domu a chránil jej od všeliké pohromy.”

Hraběnka Helena udělala rukou záporný posunek a pravila s důrazem:

“Mou podporou a mým ochrancem jest můj syn,”

“Bohumil není ještě plnoletý,” namítal Narazin.

“Ale za to je co muž již dospělý,” podotkla hraběnka.

“On je ještě nerozumný chlapec, a k tomu není ještě spůsobilý, aby mohl samostatně vládnouti,” namítal Narazin. “Hrabě Bohumil to dostatečně tím dokazuje, že se těch sedláků tak ujímá. S takovým lidem nesmíme míti žádné shovívavosti, na ty se nejlépe hodí karabáč.”

Hraběnka mu chtěla na to něco říci, ale překonala svou nevoli a dívala se oknem ven, jako by se jeho řečí nudila.

“Ostatně se může hrabě Bohumil oženit,” mluvil Narazin dále, a tím unikne mé nevládě, jak to nazýváte. — Jakmile si přiveze na zámek Svobodu manželku, jaká se pro jeho stav hodí, bude zde pánem on, a tím přestane můj vliv na záležitosti vašeho domu. Vezme-li si však, čehož ostatně ani neočekávám, nějakou dívku stavu prostého ztratí právo na své statky, a také vy, paní hraběnko, přijdete o všecko jmění. Takovým spůsobem se stará moudrý otec o čest a dobré jméno svého rodu.”

“To jest jinými slovy, že jest naším pánem Narazin!” pravila hraběnka potupně. “O Narazina bylo v té závěti dobře postaráno.”

“Vy mi ubližujete, paní hraběnko,” namítal sekretář, přemáhaje se, aby zůstal docela klidným. “Já nejsem ničím vinen, neboť jsem tu závěť nedělal. A abych vám podal důkaz, že mi o to nejde, abych sám pro sebe těžil, a že jsou pro mne ty povinnosti co vykonavatele závěti velkým břemenem, budu sám o to nalehat, aby se hrabě Bohumil co nejdříve oženil. Já jsem se již také pohlédl mezi dcerami našich sousedů a našel jsem nevěstu, která se pro vašeho syna hodí a která se může nejen svým rodem, nýbrž také svou krásou a svým jménem vyrovnati.”

Narazin na chvíli umkl, chtě bezpochyby pozorovati, jak budou jeho slova na hraběnku účinkovat.

Hraběnka však čekala s napnutím dalšího pokračování, neboť by se tím byla zbavila velkých starostí, kdyby to bylo pravda, co jí byl Narazin napověděl.

Závěť starého hraběte Dimitria, jež byla ráno téhož dne otevřena, zněla vskrtku tak, jak Narazin krátce udával.

Její obsah byl v hlavní podstatě tento:

“Svému milému příteli Narazinovi nemohu dát lepšího důkazu své důvěry a vážnosti, než právě tím, že ho ustanovuju za poručníka svému synu Bohumilovi a za ředitele všech statků, které náležejí mé rodině, pokud mu budou síly a zdraví k zastávání toho úřadu sloužiti. a kdyby se ho chtěl někdy vzdáti, má míti právo ustanovit za sebe nástupce, kteréhož uzná za nejlepšího. Za to také žádám svého přítele Narazina, aby pečoval o blaho mé rodiny, aby nikdy nedopustil, aby můj syn z nižšího rodu některou dceru si vzal, aby se zúčastnil v nějakém spiknutí proti Rusku anebo jiným spůsobem naše zachovalé jméno poskvrnil. Kdyby se však některý z těchto případů stal, má můj přítel Narazin právo uvázat se v tu chvíli v držení našich statků. On je pravý šlechtic a bude již hledět slávu našeho rodu na všechny budoucí časy pojititi.

Od své manželky žádám, aby měla mou památku v úctě a vážnosti, a aby se všemu podrobila, co můj přítel Narazin ustanoví. Jeho práva jakožto vykonavatele této mé poslední vůle jsou neobmezená: on může dělati a ustanovovati, co uzná za dobré. Od té chvíle, co se stane Bohumil plnoletým — buď že se ožení, anebo z jiných příčin, což však závisí v jednom i druhém případě na svolení mého přítele Narazina, bude se tento výhradně správou mých statků zaměstnávat a teprv tenkrát zase vystoupí, když bude vidět, že jest sláva mého rodu v nebezpečí. Totot jest moje poslední vůle.

Hrabě Dimitri Kaminski.”

To přece znělo jinými slovy, jak byla hraběnka Helena již podotkla, že je od nynějška Narazin pánem na zámku Svobodě a na všech statcích, které k němu patří.

Na jeho vůli závisel nyní osud pozůstalých členů Dimitriovy rodiny, a tím se nám nyní vysvětluje, proč se hrabě Dimitri tak strašně rozzlobil, když byl tu listinu podepsal, která mu byla Narazinem podstrčena.

Dimitri byl divoký a prehlivý člověk, a ta nepochopitelná moc, kterouž Narazin nad ním měl, byla již v četných případech se osvědčila — a nejvíce tím, že nechal Dimitri tu podstrčenou závěť v platnosti.

Hraběnka Helena zůstala jako bleskem omráčena, když byla ráno dne 20. září 1859 obsah té závěti vyslechla, ale brzo se zase vzpamatovala a pomyslíla si, že se nedá proti tomu padouchovi, kteréhož její manžel v té závěti svým milým přítelem nazýval, jinak nic poříditi, než lstit, a ona se také hned na tom ustanovila, že bude stůj co stůj hleděti, aby zámek Svobodu a všechny statky, jakož i sama sebe z rukou toho bídáka vybavila.

Aby mohla toto své předsevzetí tím jistěji provést, zůstala vůči svému úhlavnímu nepříteli docela klidnou.

Jeho poslední vyjádření, že byl již on sám pro Bohumila nevěstu našel, posílilo ji v naději, že bude moci svého účelu již brzo dosáhnouti.

Ale poněvadž věděla, že bude muset v tom směru s velkými nesnázemi zápasiti, umínila si, že bude jednat se vší obezřetostí.

Pročež se stavěla docela lhostejně a tázala se:

“Jak pak se jmenuje ta nevěsta, kterou jste pro Bohumila vyhledal?”

“Je to komteska Marie Bělčinská na Roníkově,” odpověděl Narazin a uklonil se.

Tato slova účinkovala na hraběnu jako náhlý blesk, neboť byla něco takového neočekávala.

Ta divoká a prostopásná Marie Bělčinská, která již nebyla ani mladá ani hezká, — ta zhejralá osoba, která byla teprv před několika lety také hraběte Dimitria svou divokou láskou pronásledovala, měla býti nevěstou šlechtěného Bohumila! —

To se stát nesmělo — proti tomu se bouřil veškerý cit hraběnky Heleny.

Pročež odpověděla tato dáma vážným a přísným tónem:

“Bohumil k tomu nesvolí, a ostatně nemá komteska Marie ty vlastnosti, o nichž jste se zmínil.”

“O tom mám jen já co rozhodovati,” odpověděl Narazin, hrdě se usmívaje, jako by chtěl říci, že by mu to bylo právě milým, kdyby to nechtěl Bohumil udělati. — “Já doufám,” pravil pak, zakaboniv čelo, že nebude Bohumil tak svěhlavým, aby chtěl vzdorovat vůli svého poručníka, sice bych ho musel co nejpřísněji potrestat.”

“Vy byste ho chtěl za to trestat?” tázala se hraběnka. “O tom přece není v té závěti ničeho podotknuto. Tím by přece Bohumil ještě nejednal proti vůli svého otce, kdyby si nechtěl vzít komtesku Bělčinskou.”

“Ale nesmíte zapomenout, paní hraběnko,” namítal Narazin, potupně se usmívaje, “že v té závěti stojí, co já udělám, že jest všecko dobré, — a proto budu na základě tohoto ustanovení Bohumila trestati, pakli se bude zdráhati mé vůli se podrobit.”

“A co mu uděláte?” tázala se hraběnka.

“Především mu dám šetrné napomenutí, a bude-li se zdráhati pro-